

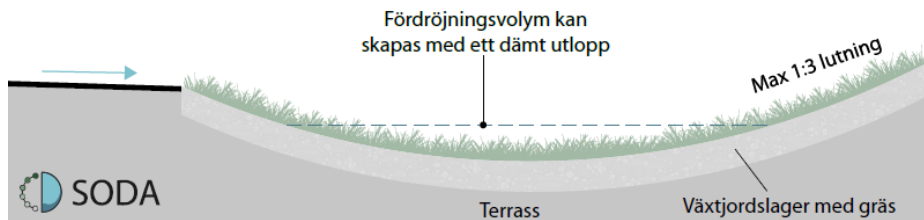

Svackdike

Svackdike

Ett svackdike är ofta ett gräsbeklätt dike med flacka slänter. Huvudsyftet med svackdiken är trög avledning av små till kraftiga flöden samt möjlighet till utjämning. Genom att avleda dagvattnet på ytan underlättas bland annat senare reningssteg i systemet, tex genom att vattnet kan ledas till en efterföljande damm med självfall.

Figur 1. Typsektion som visar hur ett svackdike kan utformas.
Illustration: Frida Gissén

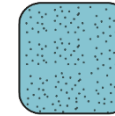
Utformning

Svackdiken anläggs vanligen med en släntlutning på 1:3 som en vegetationsyta med gräs eller som ett makadamlager. Vid inloppet bör erosionsskydd anläggas i tex form av plattor eller stenar som sprider vattnet och ger en tydlig rinnanvisning.

Det ska finnas bräddmöjligheter i form av dagvattenbrunnar med kupolsilsbeteckning. Om de placeras något upphöjda skapas en möjlighet till fördröjning.

Kantstöd, kantsten eller en rad med plattor kan behövas för att skilja den hårdgjorda ytan från svackdiket.

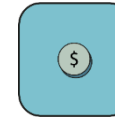
Reningspotential
(lösta ämnen, medelstora partiklar, grova partiklar)

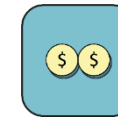
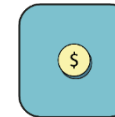
Utjämningspotential
(låg, mellan, hög)

Investeringskostnad
(låg, mellan, hög)

Driftkostnad
(låg, mellan, hög)

Figur 2. T.v. ett svackdike med dämnen. Dämnen ökar utjämningskapaciteten i ett svackdike. Svackdiket kan leda dagvatten till en annan dagvattenåtgärd, som svackdiket till höger som leder det till en dagvattendamm. Foto: t.v. Jonatan Malmberg, t.h. Anna Pettersson Skog

Drift och underhåll

Gräsklippning och ogräsrensning. Nyanlagda diken bör snarast besås med snabbväxande gräs. Gräset ger erosionsskydd och motverkar etablering av ogräs, två kritiska faktorer under de första åren. Har gräset väl fått fäste är diket relativt lätt att underhålla. Vegetation med inslag av örter kan etableras på längre sikt. Det löpande underhållet innefattar gräsklippning, renhållning och sedimentrensning. Sedimentrensningen minskar risken för att de föroreningar som bundits i sedimentet ska spolats bort eller frisättas genom nedbrytning av organiskt material. En del sediment kommer att ansamlas på sikt.

Efter rensningen behövs ibland insatser för att återetablera vegetationen i diket. In- och utlopp till diket bör kontrolleras och rensas regelbundet och diket bör även kontrolleras för erosionsskador.

Mervärden

Svackdiken går att använda som ängsmark.

Fördjupning

1. https://www.stockholmvattenochavfall.se/globalassets/dagvattensajten/pdf/svd_h.pdf
2. Larm, T. och Blecken, G. 2019. Utformning och dimensionering av anläggningar för rening och flödesutjämnning av dagvatten, SVU 2019-20, Svenskt Vatten.
<https://www.svensktvatten.se/contentassets/c8abaf832f154888aa018c23752bf5a9/svu-920.pdf>

Ytterligare information

Denna skrift har tagits fram inom projektet SODA, Samverkan för en hållbar hantering av dagvatten på kvartersmark (2021–01603). Arbetet har utförts med stöd från Vinnova.

Kontakt

Anna Pettersson Skog
RISE (Research Institute of Sweden)
anna.pettersson.skog@ri.se

Lukas Farquharson
RISE (Research Institute of Sweden)
lukas.farquharson@ri.se

Med finansiering från:

